

REFERAT Økonomiudvalget 2022-2025 d. 21-10-2024

Mødedato Mandag d. 21. oktober 2024 kl. 16:00

Mødested D.3.39

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Licitationsresultat vedr. boliger på Kastanievej 12 i Harridslev.....	4
Godkendelse af renovering og ekstern lånoptagelse med 100% kommunal garanti i Boligselskabet a.....	7
Godkendelse af skema B, helhedsplan for Boligforeningen Kronjylland, afd. 27.....	9
Fordebat for Klimabroen over Randers Fjord, Bedre trafikafvikling - Beskyttelse mod Stormflod - l.....	13
Scenarier for ny lystbådehavn.....	16
Klimabro - anlægsbevilling til supplerende undersøgelser.....	20
Lukket: Opsigelse af lejemål.....	23
Forslag til Energistrategi Randers.....	24
Endelig vedtagelse af tillæg nr. 73 for placering af et regnvandsbassin ved Hvidemøllevej.....	27
Fossilfri sejlads i Gudenåen.....	30
Låneramme 2024 - bevilling til optagelse af lån.....	32

Punkt 213: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-39-23

Beslutning

Til stede var Torben Hansen (A), Steen Bundgaard (A) Ellen Petersen (A), Christian Engelbrecht Pedersen (A), Rosa Lykke Yde (F), Erik Bo Andersen (Q), Bo Vestergaard (C), Niels Erik Christensen (V) og Claus Berggren (V).

Punkt 214: Licitationsresultat vedr. boliger på Kastanievej 12 i Harridslev

27.00.00-A00-39-23

Resume

Byrådet godkendte den 18. oktober 2023 (sag 398) anlægsbevilling til at socialområdet frikøbte 7 boliger på Kastanievej fra omsorgsområdet med henblik på ombygning til § 107-boliger. I projektet indgår også en udvidelse af kontorfaciliteter på Kastaniebo, som byrådet godkendte den 26. juni 2023 (sag 213). Anlægsbevillingen var på i alt 4,318 mio. kr.

Licitationsresultatet viser en overskridelse af ombygningsudgifterne. Derudover er der merudgifter til indfrielse af indekslån ved frikøbet. Byrådet besluttede den 21. maj 2024 (sag 220), at Kastanievej også skulle omfatte § 108-boliger, og ikke kun § 107-boliger, da nybyggeriet på Neptunvej ikke kunne bruges til bosted. Ændringen i målgruppen fordyrer ombygningen pga. skærpede krav til brandsikkerhed (anvendelseskategori). Det foreslås derfor, at anlægsbevillingen øges med 1,910 mio. kr.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via socialudvalget og økonomiudvalget,

1. at der til kontorfaciliteter på Bostedet Kastaniebo og 7 boliger på Kastanievej 12 gives et yderligere rådighedsbeløb på 1,910 mio. kr. i 2024 finansieret af afsatte midler indenfor den samlede ramme af Boligplan II.
2. at der til kontorfaciliteter på Bostedet Kastaniebo og 7 boliger på Kastanievej 12 gives en øget anlægsbevilling svarende til yderligere afsatte rådighedsbeløb.

Beslutning fra Socialudvalget, 2. oktober 2024, pkt. 120:

1. at indstilles godkendt.
2. at indstilles godkendt.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 18. december 2023 (sag 398) en plan for socialområdets overtagelse af op til 10 eksisterende boliger på Kastanievej 12 i Harridslev fra omsorgsområdet. Det frikøbte boligareal nedlægges som alment byggeri og anvendes til §§ 107 og 108 boliger (hhv. midlertidige og længerevarende boliger) og servicearealer.

Baggrunden for ønsket om omlægning er, at der på socialområdet i dag er meget få midlertidige boliger efter servicelovens § 107. Med omdannelsen af de permanente handicapboliger på Kastanievej opnår Randers Kommune dermed en større kapacitet på dette område, som er et af elementerne i boligplanen.

Frikøb af de første 7 boliger blev godkendt af Udbetaling Danmark den 13. februar 2024. Boligerne er i dag fraflyttet.

Ibrugtagningen af de ledige boliger til §§ 107/108 boliger kræver en ombygning og renovering. Ombygningen og renoveringen af de første 7 boliger er samlet med den tidligere godkendte ombygning af kontorfaciliteterne og omlægning af affaldscontainere i nabobygningen på Kastanievej 7, Botilbuddet Kastaniebo. Byrådet godkendte den 26. juni 2023 (sag 213) en anlægsbevilling på 1 mio. kr. til en udvidelse af kontorfaciliteterne.

I alt er der på nuværende tidspunkt en anlægsbevilling på 4,318 mio. kr. til projektet vedr. frikøb og ombygning af 7 boliger på Kastanievej og kontorfaciliteter på Kastaniebo.

Ekstra udgifter til frikøb

I Udbetaling Danmarks godkendelse af frikøb forudsættes det, at restgælden for de 7 boliger skal indfries med 69,44 % af den samlede indikative indfrielse. Dette er der taget højde for i anlægsprojektet, idet det skal

bemærkes, at der tages forbehold for, at den endelige økonomi for indfrielse først kendes på den faktiske nedlæggelsesdato, da det afhænger af kurs/indeks på indfrielsestidspunktet.

Udgiften til frikøbet for de 7 boliger forventes at udgøre ca. 3,117 mio. kr. Hertil kommer en indtægt på ca. 0,235 mio. kr. Der er tale om en forholdsvis og beregnet indtægt, der består af henlæggelser vedr. planlagt og periodisk vedligehold, istandsættelser ved fraflytning, opsamlet resultat og de samlede omsætningsaktiviteter samt den samlede kortfristet gæld pr. 31.12.2023.

Den forventede merudgift til frikøb af de 7 boliger er dermed lidt lavere end oplyst i status på økonomien i Boligplan II på socialudvalget den 30. maj 2024 (se sag 78). Dog er de anslåede udgifter til frikøb fortsat højere end i sagen vedrørende anlægsbevilling, der blev godkendt på byrådet den 18. december 2023.

Ekstra udgifter til ombygning

Byrådet besluttede den 21. maj 2024 at justere projektet på Kastanievej, så der også etableres § 108-boliger, og ikke kun § 107-boliger som oprindeligt tiltænkt (se sag 220). Dette følger af, at de nyopførte bygninger på Neptunvej ikke som først planlagt kan bruges til bosted for borgere med udviklingshandicap, jf. Planklagenævnets afgørelse. Derfor er det besluttet også at lave § 108 boliger på Kastanievej 12. Samtidig giver det en fleksibilitet, at boligerne på Kastanievej 12 både kan anvendes til midlertidige og længerevarende boliger.

Som følge af at tilbuddet på Kastanievej også skal målrettes til borgernes funktionsniveau, stilles der krav til en anden anvendelseskategori med skærpede krav til brandsikkerhed. Dette har betydning for udgifter til rådgivning samt for licitationsresultatet, da det blandt andet medfører nye krav til ABA-anlæg i bygningerne.

På baggrund af licitationen udgør udgifterne til ombygning samlet 3,346 mio. kr. (for yderligere information se bilag til denne sag). Dette er ca. 1,188 mio. kr. højere end de anslåede udgifter til ombygningerne i forbindelse med den tidligere godkendte anlægsbevilling. Overskridelsen på udgifterne til ombygningen vedrører både kontorfaciliteterne på Kastaniebo og de 7 boliger på Kastanievej 12.

Samlet økonomisk overblik

Anlægsudgifterne for kontorfaciliteter på Kastaniebo og for frikøb og ombygning af de 7 boliger på Kastanievej 12 er opsummeret i nedenstående oversigt. Oversigten viser den tidligere godkendte anlægsbevilling samt den forventede anlægsbevilling efter licitation:

Anlægsbevilling (1.000 kr.)	Tidligere anlægsbevilling	Anlægsbevilling efter licitation
Kastaniebo kontorfaciliteter på Kastanievej 7-9	1.046	1.435
Frikøb af 7 boliger på Kastanievej 12	2.395	3.117
Indtægter fra frikøbet af 7 boliger på Kastanievej 12	-235	-235
Ombygningsomkostninger 7 boliger til §§ 107/108 på Kastanievej 12 (pga. ændret anvendelse)	1.112	1.911
I alt anlægsbevilling	4.318	6.228

Den forventede anlægsudgift efter licitation er på 6,228 mio. kr., hvorfor der er tale om en forventet overskridelse på 1,910 mio. kr. i forhold til den allerede godkendte anlægsbevilling til ombygning.

På et senere tidspunkt fremsendes sag vedrørende anlægsbevilling til frikøb og renovering af de sidste 3 boliger. På nuværende tidspunkt forventes det at andrage ca. 1,803 mio. kr. Hertil kommer eventuel indtægt ved frikøb af boliger.

Forvaltningen vurderer fortsat, at byggeriet bør gennemføres som led i Boligplan II. Der er behov for midlertidige § 107-boliger i Randers Kommune. Derudover er der behov for § 108-boliger som følge af, at Neptunhus ikke kan anvendes til boliger som oprindeligt tiltænkt. Ændringerne i boligernes funktion vil dermed medvirke til at løse en presserende udfordring på socialområdet, men vil også medvirke til at flere i fremtiden kan blive visiteret til et internt §§ 107/108-botilbud fremfor, at tilbuddet skal købes dyrere eksternt.

Udvidelsen af kontorfaciliteter og ombygningen af boligerne forventes at stå klar til ibrugtagning i juni 2025. Der arbejdes på, at boligerne kan færdiggøres som det første, så der kan ske indflytning inden dette tidspunkt.

Økonomi

Der forventes en anlægsudgift på 6,228 mio. kr. inkl. frikøb af de 7 boliger og kontorfaciliteter. Dette er 1,910 mio. kr. mere end den godkendte anlægsbevilling.

De ekstra udgifter skal afholdes indenfor rammen af den samlede boligplan. Der er afsat i alt 5 mio. kr. i 2022 og 2023 til 16 nye boliger til socialområdets nye botilbud jf. budget 2022-2025. Desuden er der i handleplan for budget 2023-2026 afsat 5,5 mio. kr. i hvert af årene 2024, 2025 og 2026 til etableringen af i alt 15 nye midlertidige boliger. I forhold til den samlede Boligplan II indebærer ændringerne i projektet på Kastanievej, at der fremadrettet bliver behov for at bygge færre nye midlertidige boliger efter servicelovens § 107, og lidt flere almene boliger end oprindeligt forudsat. Idet etablering af midlertidige boliger er en ren kommunal udgift, og den kommunale anlægsudgift til almene boliger kun er 10 procent af anskaffelsessummen, er ændringen fordelagtig for den samlede økonomi i boligplanen.

I den kommende tid vil forvaltningen gennemføre en opfølgning på økonomien for den samlede Boligplan II i forhold til gennemførte projekter. Opfølgningen fremlægges for socialudvalget.

Bilag

Økonomisk oversigt efter licitation - Kastanievej 7-9_0

Økonomisk oversigt efter licitation - Kastanievej 12_0

Økonomisk oversigt efter licitation - Kastanievej samlet_0

Punkt 215: Godkendelse af renovering og ekstern lånoptagelse med 100% kommunal garanti i Boligselskabet af 2014, afd. 12

03.02.00-P19-2-24

Resume

Boligselskabet af 2014, afdeling 12, har ansøgt om godkendelse af optagelse af ekstern lånefinansiering med 100% kommunal garanti og deraf følgende huslejestigning, som følge af renoveringen af afdelingen. Da lånet er med 100% kommunal garanti skal sagen godkendes af byrådet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via erhvervs- og planudvalget og økonomiudvalget,

1. at renoveringsprojektet og den deraf følgende lånoptagelse og huslejestigning godkendes
2. at det godkendes, at kommunen stiller 100 % garanti for lån stort 4.318.000 kr.

Beslutning fra Erhvervs- og planudvalget, 2. oktober 2024, pkt. 117:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Boligselskabet af 2014, afdeling 12 består af 146 boliger, beliggende nord for Randers (tidligere Nørhald kommune). Projektet vedrører 10 boliger beliggende på Kirkehøjvej i Ø. Tørslev.

Afdelingen skal i 10 boliger på Kirkehøjvej udskifte installationer under gulvene, da de konstant medfører vandskader grundet deres alder. Det medfører, at der skal laves nye gulve, nyt køkken og bad. Derudover skal der ske en total udskiftning af alle vand- og varmforsyninger. Nye radiatorerne bliver forberedt/dimensioneret, så der eventuelt senere kan omlægges til en varmepumpeløsning som ny hovedforsyning. Alle 10 boliger bliver tilsluttet fjernvarme.

Renoveringens samlede omkostninger er budgetteret til 4.209.630 kr. Projektet finansieres ved optagelse af lån på 4.318.000 kr.

Lånet optages med 100% kommunal garanti. Kommunen kan i særlige tilfælde, hvor der er tale om ekstraordinære arbejder, stille garanti for et lån til renoveringsarbejde. I denne sag vurderes omstændighederne at være ekstraordinære, idet afdelingens tidligere hovedforening, Randersegnens Boligforening, gik konkurs med heraf følgende manglende vedligeholdelse og økonomisk fundament for afdelingerne.

Boligorganisationen har sendt lånetilbud fra Realkredit Danmark. Lånetilbuddet er på et fastforrentet annuitetslån med en hovedstol på 4.318.000 kr. og et forventet provenu anslået til 4.209.839 kr. samt en løbetid på 30 år. Det er i overensstemmelse med reglerne.

Afdelingens gennemsnitlige husleje er i 2024 på 975,54 kr. pr. kvm om året, svarende til en månedlig husleje på ca. 6.100 kr. for 75 kvm. Projektet medfører en forventelig huslejestigning på 2,15 pct. svarende til en ny gennemsnitlig husleje på 996,54 kr. pr. kvm om året, svarende til en månedlig husleje på ca. 6.200 kr. for 75 kvm.

Renoveringen og lånehjemtagelsen blev behandlet på et ekstraordinært afdelingsmøde den 3. juni 2024. Ved afdelingsmødet var alle beboerne i afdeling 12 indbudt. Der mødte beboere op fra 4 lejemaal (4 personer i alt). Hver husstand har to stemmer, og renoveringen samt lånehjemtagelsen blev godkendt med 8 stemmer for og 0 imod. Organisationsbestyrelsen godkendte lånehjemtagelsen den 24. januar 2024 på bestyrelsesmøde.

Ved behandlingen af ansøgningen om ekstern lånoptagelse har tilsynet påset, at der er truffet beslutning om hjemtagelse af lån af organisationsbestyrelsen, at der foreligger tilbud om finansiering fra et realkreditinstitut, ligesom tilsynet har vurderet huslejestigningens størrelse og betydning for den fremtidige udlejning af afdelingens boliger.

Økonomi

Når kommunen garanterer for et realkreditlån, sikres det, at boligorganisationen kan optage lån i et realkreditinstitut til forskel fra et banklån. Det er herudover en forudsætning for Landsbyggefondens støtte til renoveringen, at kommunen stiller garanti for lånet.

Garantien medfører ikke bevillingsmæssige konsekvenser for Randers Kommune.

Punkt 216: Godkendelse af skema B, helhedsplan for Boligforeningen Kronjylland, afd. 27

03.02.13-P19-2-24

Resume

Kuben Management har på vegne af Boligforeningen Kronjylland, sendt en ansøgning om godkendelse af anskaffelsessummen i forbindelse med gennemførelse af helhedsplanen i den nye sammenlagte afdeling 27 (skema B). Afdelingen er beliggende Bøsbrovej, Vorup Boulevard, Nørresundbyvej, Løgstørvej og Ålborggade i Vorup.

Helhedsplanen har fået støtte fra Landsbyggefonden som følge af regeringens ekstra bevilling til renovering af almene boliger.

Den sammenlagte afdeling består af 440 boliger, og helhedsplanen omfatter renovering, omdannelse og sammenlægning af boliger, så der efter helhedsplanens gennemførelse vil være 423 boliger i afdelingen.

Byrådet godkendte den 7. december 2020 skema A, hvor der blev meddelt tilsagn til projektet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via erhvervs- og planudvalget og økonomiudvalget,

1. at skema B for renovering af boliger i Boligforeningen Kronjylland, afdeling 27, godkendes med en samlet anskaffelsessum på ca. 652,3 mio. kr.,
2. at der sker lånehjemtagelse i overensstemmelse med finansieringsplanen,
3. at Randers kommune yder garanti på 100 % for det støttede lån på ca. 443,2 mio. kr., for den del af lånet, der ligger ud over 60 % af ejendommens værdi. Der er regaranti fra Landsbyggefonden for 50 % af lånet,
4. at den forventede gennemsnitlige husleje for boligerne efter renovering på 862 kr. pr. kvm. årligt ekskl. forbrug godkendes.

Beslutning fra Erhvervs- og planudvalget, 2. oktober 2024, pkt. 118:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Kuben Management har på vegne af Boligforeningen Kronjylland, indsendt en ansøgning om godkendelse af anskaffelsessummen (skema B) for renoverings- og ombygningsarbejder i den nye sammenlagte afdeling 27 (tidligere Vorup boligforening, afdeling 1-9).

Helhedsplanen har fået støtte fra Landsbyggefonden som følge af regeringens ekstra bevilling til renovering af almene boliger. Byrådet godkendte den 7. december 2020 skema A for helhedsplanen. Ved skema A var projektet endnu ikke godkendt af afdelingerne på grund af corona-restriktionerne. Projektet er efterfølgende godkendt af afdelingerne den 21. september 2021. Organisationsbestyrelsen har godkendt realiseringen af helhedsplanen og dennes finansiering på møde den 3. juli 2024.

Beskrivelse af projektet

Den nye afdeling 27 er beliggende i et sammenhængende område omkring Bøsbrovej, Vorup Boulevard, Nørresundbyvej, Løgstørvej og Ålborggade i Vorup.

Projektet indebærer en sammenlægning og omdannelse af nogle lejemål til tilgængelighedsboliger, hvorfor afdelingen efter renoveringens gennemførelse vil være reduceret med 17 boliger, og fremover bestå af 423

boliger med et samlet areal på ca. 33.650 kvm.

Boligarearealet er ca. 133 kvm mindre end forventet ved skema A. Kuben Management oplyser, at der i forbindelse med detailprojekteringen af de ombyggede og sammenlagte boliger er konstateret differencer i boligarealer mellem BBR, oplysninger fra Landsbyggefondens stamdata og boligforeningens huslejesystem. Arealerne for de nyindrettede og sammenlagte boliger vil blive verificeret af en landmåler og tilrettet i systemerne inden ibrugtagning.

Helhedsplanen vil derudover blandt andet betyde, at der sker udskiftning af tag, døre og vinduer, efterisolering, renovering af kælder, facader og altaner, nyt ventilationsanlæg samt nærmiljøforbedring og tryghedsskabende foranstaltninger af udearealer.

Herudover vil helhedsplanen endvidere indeholde etablering af et nyt kvarterhus (fælleshus).

Kuben Management har beregnet den fremtidige, gennemsnitlige husleje efter renoveringen til at være 862 kr. pr. kvm pr. år ekskl. forbrug, svarende til en husleje på ca. 5.400 kr. pr. måned for 75 kvm. Det er 4 kr. højere end forventet ved skema A.

Huslejen før renoveringen udgør 684 kr. pr. kvm pr. år. ekskl. forbrug, svarende til ca. 4.300 kr. pr. måned for 75 kvm. Den forventede huslejestigning er således på 178 kr. pr. kvm pr. år, svarende til en stigning på ca. 25 %. Indekseringen af huslejen er ca. 2 % årligt, hvorfor der også må forventes en yderligere indeksering i forhold til indflytningstidspunktet.

Det er tilsynets vurdering, at afdelingen forventeligt kan bære den beregnede huslejestigning, blandt andet på grund af afdelingens centrale og bynære beliggenhed.

Projektkøkonomi

Ved skema A blev det godkendt, at Randers kommune yder tilskud i form af kapitaltilførsel på i alt 300.000 kr. samt at der stilles kommunal garanti på 100 % for det støttede realkreditlån. Skema B er i overensstemmelse med det.

Anlægsprojektet ved skema B er udarbejdet på baggrund af afholdt licitation og to efterfølgende forhandlingsrunder, senest med afleveringsfrist den 28. juni 2024. På trods af forhandlingerne oversteg den samlede tilbudssum anlægsbudgettet med ca. 210,2 mio. kr. Den samlede anlægssum er således steget fra ca. 442,1 mio. kr. til ca. 652,3 mio. kr.

Efter forhandling og dialog med den lavest bydende entreprenør omkring helhedsplanens anlægsbudget, har det, udover mindre besparelser og optimeringer, ikke været muligt at finde yderligere besparelser i projektet.

Kuben Management oplyser, at der efterfølgende har været dialog med Landsbyggefonden vedrørende overskridelsen, og Landsbyggefonden har givet tilsagn om at øge den samlede støttede anlægssum med ca. 177,8 mio. kr. fra ca. 265,3 mio. kr. ved skema A til ca. 443,2 mio. kr. ved skema B.

Den samlede anlægskøkonomi fordeler sig således (tallet i parentes er det godkendte ved skema A).

- Støttede arbejder: i alt 443.149.591 kr. (265.332.677 kr.)
 - Opretningsarbejder: 163.808.200 kr. (89.752.180 kr.)
 - Miljøarbejder: 19.821.981 kr. (19.637.027 kr.)
 - Ombygning/sammenlægning: 124.382.043 kr. (78.902.783 kr.)
 - Tilgængelighed: 135.137.367 kr. (77.050.687 kr.)
- Ustøttede arbejder: i alt 209.105.345 kr. (176.756.042 kr.)
 - Modernisering og vedligeholdelse: 50.000.000 kr. (50.000.000 kr.)
 - Ekstraordinære moderniserings- og vedligeholdelsesarbejder: 159.105.345 kr. (126.756.042 kr.)

Samlet anlægssum inkl. moms 652.254.936 kr. (442.088.719 kr.).

Finansieringsplan

En godkendelse af skema B omfatter tillige godkendelse af finansieringen, der er sammensat på følgende måde:

- Støttet realkreditlån: 443.149.591 kr. (kommunal garanti)
- Ustøttet realkreditlån: 153.975.345 kr. (ingen kommunal garanti)
- Landsdispositionsfondstilskud: 8.720.000 kr.
- Egen trækningsretstilskud: 12.910.000 kr.
- Henlæggelser fra afdelingerne: 32.000.000 kr.
- Kapitaltilførsel (1/5-ordning): 1.500.000 kr.

Samlet finansiering: 652.254.936 kr.

Den endelige garantiprocent vil blive fastlagt i forbindelse med færdigmelding af renoveringsarbejderne, men det må forventes, at kommunen skal yde 100 % garanti for det støttede lån, svarende til 443,2 mio. kr. Landsbyggefonden yder regaranti på 50 % af det støttede lån, da det er en del af den støttede del af helhedsplanen.

Kontrol af udbud

Randers kommune har ifølge almenboliglovgivningen pligt til at påse, at reglerne om udbud er overholdt, førend der gives endeligt tilsagn til skema B for projektet. Forvaltningen har modtaget dokumentation for, at boligforeningen som ordregivende myndighed har overholdt de gældende udbudsregler.

Fravigelser af AB18 og ABR18

I forbindelse med byrådets godkendelse af skema A blev der godkendt fravigelser af AB18 (Almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed). Boligforeningen indsendte efterfølgende den 13. april 2022, en ansøgning om yderligere fravigelse af AB18. Tilsynet med almene boliger godkendte administrativt fravigelsen af AB18 den 21. april 2022, da fravigelsen var identisk med en godkendt fravigelse i to lignende og tidsmæssige sammenfaldende sager om godkendelse af skema A for to andre helhedsplaner.

Boligforeningen indsendte den 30. juni 2021 en ansøgning om fravigelser til ABR18 (Almindelige betingelser for rådgivning og bistand i bygge- og anlægsvirksomhed). Tilsynet med almene boliger godkendte administrativt fravigelserne af ABR18 den 2. juli 2021, da fravigelserne stemte overens med det aftalegrundlag om tilføjelser og fravigelser af ABR18, som er aftalt mellem KL og BL om mulige standardafvigelser.

Øvrige forhold

Forvaltningen har ved behandlingen af skema B påset, at der ligger byggetilladelser udstedt af Randers kommune den 12. januar 2024. Boligforeningen er forpligtet til at opfylde samtlige vilkår fastsat i byggetilladelsen i forbindelse med byggeriets opførelse, medmindre der opnås dispensation fra plan- og bygningsmyndighederne.

Der er i denne sag ikke krav fra Landsbyggefonden om en totaløkonomisk gennemgang.

Økonomi

Randers kommune yder tilskud i form af kapitaltilførsel på i alt 300.000 kr., som godkendt ved skema A (BY 7/12-2020, pkt. 492).

Kapitaltilførslen finansieres via rammen for almene boliger.

Randers kommune skal endvidere stille 100 % garanti for det støttede realkreditlån på ca. 443,2 mio. kr. for den del af realkreditlånet, der ligger udover 60 % af ejendommens værdi.
Beløbet er steget med ca. 177,8 mio. kr. fra skema A til skema B.

Bilag

Skema B ustøttede arbejder

Skema B støttede arbejder

Oversigtskort

Punkt 217: Fordebat for Klimabroen over Randers Fjord, Bedre trafikafvikling - Beskyttelse mod Stormflod - Mulighed for Byudvikling

01.02.05-G01-1972-23

Resume

I forbindelse med den kommende planlægning for Klimabroen over Randers Fjord har forvaltningen indkaldt idéer og forslag til planlægningen. Da der er indkommet væsentlige bidrag med betydning for den videre planlægning, fremlægges bidragene til politisk stillingtagen.

De indkomne bidrag omhandler blandt andet alternative linjeføringer, afledte trafikale konsekvenser, afledte konsekvenser på nærmiljøet omkring vejforbindelsen og indfaldsveje, ønsker til bedre fremtidige muligheder for sejlads, spørgsmål til samfundsøkonomiske og trafikale beregningsgrundlag samt spørgsmål til den juridiske legitimitet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via erhvervs- og planudvalget og økonomiudvalget,

1. at forvaltningens forslag til besvarelse af de indkomne ideer og forslag til planlægningen samt anbefalinger til det videre arbejde godkendes
2. at der udarbejdes Forslag til Tillæg 23 til Kommuneplan 2021 som beskrevet i sagsfremstillingen.

Beslutning fra Erhvervs- og planudvalget, 2. oktober 2024, pkt. 122:

Indstilles godkendt med 6 stemmer for. Imod stemte Peter Møller Kjeldsen.

Peter Møller Kjeldsen bemærkede følgende:

Østbroen stemmer imod forslaget, dels fordi vi er imod Klimabroen, og dels fordi at det under de nuværende økonomiske betingelser er uansvarligt at bruge yderligere ressourcer på at planlægge Klimabroen.

Beslutning

Indstilles godkendt med 8 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Østbroen.

Østbroen bemærkede følgende:

Østbroen stemmer imod forslaget, dels fordi vi er imod Klimabroen, og dels fordi at det under de nuværende økonomiske betingelser er uansvarligt at bruge yderligere ressourcer på at planlægge Klimabroen.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede den 18. december 2023 at igangsætte ny planlægning for Klimabroen over Randers Fjord. Da der er tale om en væsentlig ændring af kommuneplanen, har der været indhentet idéer og forslag i perioden 4. januar 2024 til 22. februar 2024. I samme periode blev der afholdt to offentlige borgermøde samt et orienteringsmøde for de borgere, der kan blive berørt af de trafikale ændringer, som vejanlægget vil medføre.

Hovedspørgsmålet fra forvaltningen i fordebatten var, hvordan de tilstødende arealer skal anvendes, og hvad der skal til, for at der skabes gode bydele og sikre eksisterende værdier i forbindelse med planlægning for Klimabroen.

Som inspiration til indkaldelse af idéer og forslag blev følgende spørgsmål konkret stillet i debathæftet:

- Hvordan sikres fortsat oplevelse af den grønne forbindelse i Sporparken, og hvad kræver særlig opmærksomhed?
- Hvilke opmærksomhedspunkter og muligheder giver beliggenheden af Ladegårdsbækken parallelt med Klimaforbindelsen?
- Hvordan sikres kvalitet af Lodsstiens krydsning af klimabroen og langs den nye lystbådehavn?
- Hvilke ønsker er der til indretning og tilgængelighed af lystbådehavnens område?
- Hvordan udformes dæmningen, i sammenspillet med byen og fjordlandskabet? Og hvordan passerer dæmningen?
- Hvilke funktioner kan pieren indeholde, så der dannes et naturligt frirum for alle og skabes mere natur tæt på byen?

- Skal broen være et nyt vartegn og hvordan passes den ind i landskabet?
- Bør der fortsat være cykelsti og gangstier ved skovholmen langs vejen?
- Hvordan skabes sammenhæng mellem vejen og krydsning af banestien?

Debathæftet til fordebatten er i bilag 1.

Høringssvar

Der er i høringsfasen kommet 72 idéer og forslag. De indkomne idéer og forslag er samlet i bilag 2.

Resume af høringssvarene, forvaltningens bemærkninger dertil samt anbefalinger til den videre planlægning er samlet i bilag 3.

De indkomne bidrag omhandler blandt andet alternative linjeføringer, afledte trafikale konsekvenser, afledte konsekvenser på nærmiljøet omkring vejforbindelsen og indfaldsveje, ønsker til bedre fremtidige muligheder for sejlads, spørgsmål til samfundsøkonomiske og trafikale beregningsgrundlag og spørgsmål til den juridiske legitimitet. Høringssvarene kan inddeles i følgende tværgående emner:

- A. Linjeføring og trafikplanlægning
- B. Trafikregulering
- C. Miljø, støj og rystelser
- D. Stiforløb og rekreative forbindelser
- E. Sejlads og havnemiljø
- F. Natur- og fritidsområde
- G. Bymiljø
- H. Anlæggets udseende
- I. Klimatilpasning
- J. Anlægsøkonomi og finansiering
- K. Samfundsøkonomi og værditab
- L. Forvaltningsret og ligebehandling
- M. Vandkvalitet, hygiejne og affald
- N. Andet

De indkomne idéer og forslag har givet anledning til, at der er behov for yderligere detaljering af nogle af de undersøgelser, som tidligere er lavet, for at kunne belyse mulighederne eller konsekvenserne af nogle af de idéer og forslag, der er indkommet i fordebatten. Derfor igangsættes en række supplerende undersøgelser i forbindelse med det konkrete projekt, heriblandt:

- Kortlægning af behov for dataindsamling m.m. i forhold til den kommende miljøvurdering
- Behov for og udformning af støjafskærmning
- Kortlægning af konsekvenser af alternative linjeføringer som fremgår i høringsmaterialet
- Undersøgelse af mulighed for etablering af stiforbindelse under højvandsbeskyttelsen
- Habitatvurdering i forhold til bilag 4-arter, inkl. mulige afværgeforanstaltninger
- Opdatering af trafikmodel
- Kvalificering af valg af dæmningstype.

Der fremlægges derfor, sideløbende med den politiske behandling af nærværende sag, en sag for byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget om frigivelse af midler til udarbejdelse af supplerende undersøgelser.

Forvaltningen foreslår derfor, at det videre arbejde med udarbejdelse af kommuneplantillægget afventer resultatet af de kommende supplerende undersøgelser, så det sikres, at de planmæssige rammer der udarbejdes for Klimabroen, indeholder nødvendige krav og muligheder. Skulle de supplerende undersøgelser vise sig at resultere i markante ændringer til projektet for Klimabroen, fremlægges disse politisk i forbindelse med udarbejdelse af kommuneplanforslaget.

Den videre proces

Tidsplanen på længere sigt afhænger af mange faktorer, der kan påvirke forløbet i den ene eller anden retning. Overordnet set kommer processen fra 2024-2030 til at bestå af følgende:

Plangrundlag:

- Udarbejdelse af forslag til kommuneplantillæg med tilhørende miljøvurdering
- Høring af forslag til kommuneplantillæg
- Vedtagelse af forslag til kommuneplantillæg

- Udarbejdelse af forslag til lokalplan og tilhørende miljøvurdering (som forventeligt sker i sammenhæng med politisk behandling af §25-tilladelse)
- Høring og vedtagelse af forslag til lokalplan

Anlægsprojekt:

- Supplerende undersøgelser igangsættes
- Udarbejdelse af anlægsprojekt
- Ansøgning om igangsætning af miljøkonsekvensvurdering på anlæg
- Udarbejdelse af miljøkonsekvensvurdering på anlæg og politisk behandling af §25-tilladelse
- Detailprojekt, udbud og anlæg

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved sagen.

Bilag

Bilag 1: Fordebathæfte klimabroforbindelsen

Bilag 2: Høringssvar

Bilag 3: Høringsnotat

Punkt 218: Scenarier for ny lystbådehavn

08.03.25-P20-1-23

Resume

Når Klimabroen etableres, skal der findes ny placering til de lystbåde, som ikke længere kan sejle ind i det nordlige havnebassin. Forvaltningen har derfor udarbejdet en række scenarier, som repræsenterer forskellige økonomiske rammer for en løsning. Scenarierne fremlægges til orientering, hvorefter forvaltningen foreslår, at der i dialog med de berørte søsportsklubber arbejdes videre med at finde den mest hensigtsmæssige plan. I det videre arbejde ses bl.a. på scenariernes potentiale for at bevare et rekreativt miljø omkring det indre havnebassin ved fortsat at have et antal bådpladser her.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via erhvervs- og planudvalget og økonomiudvalget,

1. at forvaltningens afrapportering tages til efterretning.
2. at der arbejdes videre med de alternative scenarier frem mod de politiske drøftelser om budget 2026-2029.
3. at dialogen med de berørte klubber styrkes ved etablering af et fast samarbejdsudvalg med to repræsentanter for hver klub.
4. at der arbejdes videre med at afdække mulighederne for at flytte "Fiskerihavnen" til en anden, egnet placering som en del af den samlede løsning for etablering af lystbådefaciliteter efter etablering af Klimabroen.

Beslutning fra Erhvervs- og planudvalget, 2. oktober 2024, pkt. 123:

1. at indstilles taget til efterretning
2. at indstilles godkendt med 6 stemmer for. Imod stemte Peter Møller Kjeldsen.
3. at indstilles godkendt
4. at indstilles godkendt med 6 stemmer for. Imod stemte Peter Møller Kjeldsen.

Udvalget ønsker, at forvaltningen undersøger muligheden for at etablere kajplads til lejlighedsvis skibsankomster på den østlige del af pieren.

Peter Møller Kjeldsen bemærkede følgende:

Østbroen stemmer imod punkterne 2 og 4. Vi bemærker, at flere af de såkaldte "ufravigelige kvalitetskrav", som byrådet har vedtaget for Flodbyen, ikke overholdes i scenarierne 1, 1b og 2. Endvidere mener vi, at et scenarie omfattende etablering af bådpladser i Udbyhøj burde være belyst som en del af beslutningsgrundlaget.

Beslutning

1. at indstilles taget til efterretning.
2. at indstilles godkendt med 8 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Østbroen.
3. at indstilles godkendt.
4. at indstilles godkendt med 8 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Østbroen.

Østbroen bemærkede følgende:

Østbroen stemmer imod punkterne 2 og 4. Vi bemærker, at flere af de såkaldte "ufravigelige kvalitetskrav", som byrådet har vedtaget for Flodbyen, ikke overholdes i scenarierne 1, 1b og 2. Endvidere mener vi, at et

scenarie omfattende etablering af bådpladser i Udbyhøj burde være belyst som en del af beslutningsgrundlaget.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har siden 2018 undersøgt, hvordan Klimabroens og Flodbyens påvirkning af lystbådepladserne i Randers midtby håndteres. En mulighed er en helt ny lystbådehavn øst for Klimabroen. Der er imidlertid også andre muligheder. Derfor er der udarbejdet en række scenarier, som udstikker forskellige retninger for det videre arbejde med at udvikle lystbådepladserne i Randers by.

Scenarierne er et udgangspunkt for den videre dialog med byens søsportsklubber og andre aktører, og de skal kvalificeres yderligere i den kommende proces. Fokus er alene på vandpladser, og der er således ikke taget stilling til placering af de enkelte klubber og klubhuse, ligesom der i de økonomiske overslag indtil videre, ikke er afsat økonomi til evt. nye klubhus-faciliteter. De rekreative muligheder i scenarierne skal desuden også udfoldes yderligere i den kommende proces, hvilket forventes håndteret i sammenhæng med, at der arbejdes med Klimabroens landskabelige påvirkning.

Basis

I scenarie 1 - **basis-scenariet** - erstattes de ca. 50 pladser, som forsvinder, når Klimabroen og Flodbyens byggefelt ved nordhavnen etableres, så det samlede antal pladser er konstant. Pladserne foreslås genskabt i Dronningborg, men det kunne også være på pierens nordside eller ved udbygning af den eksisterende lystbådehavn. Scenariet forudsætter, at allokeringen af alle bådepladser genbesøges, så lave både placeres i havnebassinet og høje både øst for Klimabroen. Der etableres ny vinteropbevaring, og der opgraderes med ny vaskeplads inkl. faciliteter. Eksisterende pladser øst for Klimabroen tilpasses større både. Scenariet forventes at koste ca. 10 mio. kr.

Basis+

I scenarie 1b - **basis+ scenariet** - etableres nye pladser øst for Klimabroen ved at lave nye bådebroer på nordsiden af fjorden og på pieren. Lystbådehavnen (landareal) opgraderes med vinteropbevaring, vaskeplads, tank- og tømningsanlæg, som er relevante anlæg i en moderne lystbådehavn. Det samlede antal bådepladser øges en smule til ca. 272 (+30 i forhold til i dag), heraf er ca. 203 pladser øst for Klimabroen og dermed egnet til høje både. Scenariet vurderes at kunne etableres for de 17 mio. kr., som er afsat i økonomimodellen for Flodbyen.

Mellem

Scenarie 2 - **mellem-scenariet** - er en fuld renovering af kajkanter, broer mv. i den eksisterende lystbådehavn samt etablering af ny servicekaj. Der vil være ca. 160 pladser øst for Klimabroen, og sammen med ca. 69 bevarede pladser i inderhavnen giver det en balance på -13 pladser i forhold til i dag. Scenariet vurderes at kunne etableres for ca. 28 mio. kr. Hvis der ønskes flere bådpladser, kan der fx suppleres med en udbygning i Dronningborg som i basis-scenariet.

Den fulde udbygning

I scenarie 3 - **den fulde udbygning** - laves en udgravning øst for Klimabroen, så der bliver plads til alle 242 pladser i det område. Hvis bevarede pladser i inderhavnen tælles med, giver det en udvidelse af det samlede antal bådepladser på +69 pladser. Anlægsoverslaget lyder på 68 mio. kr., heraf ca. 7 mio. kr. til et nyt klubhus. En væsentlig økonomisk og miljømæssig risiko ved scenariet, som skal belyses nærmere, er hvordan de store mængder opgravet sediment kan håndteres økonomisk og miljømæssigt.

Pladser i Dronningborg Lystbådehavn

Som det fremgår af basis-scenariet, er der identificeret en mulighed for at udvide lystbådehavnen i Dronningborg med flere pladser som erstatning for de pladser, som mistes ved etablering af Klimabroen og Flodbyen. Forvaltningen vil i den kommende proces belyse fordele og ulemper ved dette alternativ i dialog med Dronningborg Bådelaug.

Klimabroen og lystbådefaciliteterne

Det endelige valg af gennemsejlingshøjde i Klimabroens dæmning over det nordlige havnebassin får stor betydning for scenarierne for fremtidige lystbådefaciliteter. Hvis slusens gennemsejlingshøjde øges, vil det gøre pladserne i havnebassinet brugbare for flere både og dermed mere attraktive. En nylig undersøgelse fra COWI indikerer, at det er teknisk og økonomisk realistisk at øge gennemsejlingshøjden, men konsekvenserne belyses først fyldestgørende i den kommende proces omkring Klimabroen. Hvis gennemsejlingshøjden øges og pladserne i havnebassinet kan benyttes af flere både, vil det forbedre mulighederne for at bevare nogle klubfaciliteter ved det nordlige havnebassin, i det omfang det teknisk og økonomisk vil kunne indpasses i bebyggelsesplanen for Flodbyens etape 2, som skal udvikles af arealudviklingsselskabet Flodbyen Randers P/S.

Det rekreative miljø i lystbådehavnen

Lystbådehavnen er i dag et attraktivt rekreativt miljø, både for bådejere og alle andre i byen. I den dialog, der har været omkring Klimabroen og lystbådehavnen, er der yttret ønske om, at der fortsat skal være et attraktivt miljø omkring lystbådefaciliteterne i Randers by.

Det er forvaltningens vurdering, at alle de foreslåede scenarier giver mulighed for at udvikle et attraktivt rekreativt miljø, om end scenarierne naturligvis giver forskellige forudsætninger i forhold til placering af rekreative områder, nærhed til Klimabroen, prioritering af de økonomiske midler, mulighed for bevarelse af det eksisterende mv. Forvaltningen vil i den kommende proces arbejde videre med, hvordan de fremtidige rekreative muligheder kan udvikles omkring lystbådefaciliteterne i Randers by. Det er et arbejde, der hænger tæt sammen med Klimabroen og dens indpasning i landskabet og nærområdet, hvor den går i land på nordsiden af fjorden.

Udvikling på pierens spids

Som det fremgår af scenarierne, kan pierens spids udnyttes til lystbådefaciliteter. I udviklingsplanen for Flodbyen Randers er der vist et offentligt, grønt område på pierens spids. Det er forventningen, at de to ting godt kan kombineres, så der både er plads til et naturområde og simple faciliteter til lystbåde. Der er dog plan- og miljømæssige aspekter, der skal belyses yderligere.

Mulig flytning af fiskerihavnen

På adressen Tronholmen 65 ligger fiskerihavnen (Randers Fiskeriforening), som er en selvstændig forening med 50 bådepladser. Der er tale om en forening, som på mange måder er sammenlignelig med de øvrige lystbådeklubber i Randers. Randers Havn ønsker, at der findes en alternativ placering til fiskerihavnen, så det areal, som fiskerihavnen ligger på i dag, kan benyttes til havneaktiviteter i den nye erhvervshavn. Forvaltningen foreslår derfor, at fiskerihavnen inkluderes i de kommende undersøgelser med henblik på at undersøge, om der findes en bedre placering af aktiviteterne.

Samarbejdsudvalg med klubberne

Der har i perioden 2021-2024 været en god og konstruktiv dialog med søsportsklubberne i Randers. Forvaltningen ønsker på dette stadie af projektet at formalisere samarbejdet med klubberne med henblik på at sikre en løbende og tæt dialog og samtidig gøre processen mere gennemsigtig. Derfor foreslås det, at der nedsættes et samarbejdsudvalg mellem Randers Kommune og de søsportsklubber, som berøres af ændringerne medført af Klimabroen. Klubberne inviteres til at deltage med to faste repræsentanter pr. klub. Det fælles havneudvalg inviteres til møde 2-4 gange årligt (alt efter aktivitetsniveau).

Følgende klubber/foreninger inviteres til at deltage i samarbejdsudvalget:

- Motorbådsklubben af 1943
- Randers Sejlklub
- Sejl- og Motorbådsklubben "Fjorden"
- Randers Træbådslaug
- Randers Fiskeriforening a 1937
- Dronningborg Bådelaug

Det er forventningen, at samarbejdsudvalget skal fortsætte, indtil det kan erstattes af et eller flere mere permanente havneudvalg, når planer for nye lystbådefaciliteter er endeligt faldet på plads.

Organisering af en ny lystbådehavn

I dag er lystbådeaktiviteterne i Randers by placeret på arealer, som ejes af Randers Havn. Det er hverken muligt eller hensigtsmæssigt i fremtiden. Der er indgået aftale om, at Randers Kommune køber arealerne af Randers Havn i 2028 sammen med resten af nordhavnen. Forvaltningen vil i den kommende proces undersøge alternative organiseringsmuligheder. Ifølge Foreningen af Lystbådehavne i Danmark er ca. 40 % af de danske lystbådehavne kommunale (ejes og drives af kommunen), mens ca. 60 % er privat drevne lystbådehavne. Erfaringer fra Udbyhøj Lystbådehavn viser, at hvis pladsfordelingen foretages centralt af fx en havnefoged, vil det kunne give en bedre udnyttelse af den samlede kapacitet til store og små både.

Økonomi

På baggrund af overslagsberegninger og erfaringspriser er udgifterne til de opstillede scenarier beregnet til at ligge mellem 10,0 mio. kr. for basis-scenariet og 68,0 mio. kr. for den fulde udbygning, som dog er inkl. nyt, fælles klubhus, men samtidig med en betydelig usikkerhed i forhold til udgifterne til håndtering af sediment. Den gennemsnitlige pris pr. bådplads varierer meget mellem de forskellige foreslåede placeringer og scenarier.

Der er afsat 17,0 mio. kr. til flytning/ombygning af lystbådehavnen i Flodbyens økonomimodel. Opstillingen af scenarierne 1 og 1b (basis og basis+) viser, at det er muligt at erstatte de pladser, der går tabt ved Klimabroens etablering, inden for den afsatte økonomi. Det kræver dog, at pladserne allokeres på ny, og at der bringes nye placeringer i spil, enten på pieren eller i Dronningborg.

Der kan være mulighed for at rejse supplerende økonomi ved bl.a. at øge prisen pr. bådplads fx til samme niveau som i den kommunale lystbådehavn i Udbyhøj. Det må dog forventes, at et forhøjet prisniveau også medfører forventning om en opgradering af faciliteterne.

Bilag

Bilag - undersøgelse af alternative scenarier

Bilag scenarier.pdf

Punkt 219: Klimabro - anlægsbevilling til supplerende undersøgelser

05.00.00-A00-2-24

Resume

I den gennemførte høring om Klimabroforbindelsen primo 2024 er der rejst nogle forslag og ideer, som giver anledning til igangsætning af supplerende undersøgelser forud for den kommende planproces. Samtidig ønsker forvaltningen nu at igangsætte nødvendige, forberedende arbejder frem mod den vigtige milepæl, som miljøkonsekvensvurderingen (VVM) bliver, herunder bl.a. indsamling af manglende viden om natur- og miljøforhold.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget

1. at der afsættes et rådighedsbeløb på 0,2 mio. kr. i 2024 og 3,3 mio. kr. i 2025 til yderligere detaljering af den tekniske og miljømæssige forundersøgelse finansieret af opsparingen til Klimabroen.
2. at der gives en anlægsbevilling på 3,5 mio. kr. finansieret af opsparing til Klimabroen.

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, 30. september 2024, pkt. 135:

Indstilles godkendt med 6 stemmer for. Imod stemte Frida Valbjørn Christensen.

Beslutning

Indstilles godkendt med 8 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Østbroen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Byrådet godkendte den 18. december 2023 at igangsætte planlægning for Klimabroen. På samme møde tog byrådet også en orientering om den gennemførte tekniske forundersøgelse af Klimabroen til efterretning.

Med igangsætning af planlægningen for vejforbindelsen godkendte byrådet også, at der blev indsamlet ideer og forslag forud for planlægning af klimabroforbindelsen. Der blev gennemført en offentlighedsfase i perioden 4. januar til 22. februar 2024. I samme periode blev der afholdt 2 offentlige borgermøder samt et orienteringsmøde for borgere i bl.a. Dronningborg, der bliver særligt berørt af trafikale ændringer.

Forvaltningen har udarbejdet forslag til besvarelser af de indkomne ideer og forslag, som det fremgår af dagsordenspunktet "Fordebat for Klimabroen over Randers Fjord, Bedre trafikafvikling - Beskyttelse mod Stormflod - Mulighed for Byudvikling", som fremsættes for byrådet via erhvervs- og planudvalget d. 2. oktober og økonomiudvalget den 9. oktober 2024.

Yderligere undersøgelse af indkomne ideer og kommentarer

Ud over de planmæssige forhold, som beskrives i ovennævnte dagsordenspunkt, er der i løbet af offentlighedsfasen også blevet rejst nogle væsentlige spørgsmål og ideer til bl.a. anlæggets udformning og sammenhæng med byens vejnet, som giver anledning til at igangsætte supplerende undersøgelser. Undersøgelserne er nødvendige at gennemføre forud for de næste faser af anlægsprojektet.

Følgende undersøgelser og aktiviteter foreslås således igangsat på baggrund af forslag og kommentarer, som er indkommet i offentlighedsfasen, eller som opfølgning på borgermøder:

- Undersøgelse af alternative linjeføringer, som er foreslået i forbindelse med høringsprocessen
- Gennemførelse af proces i samarbejde med berørte beboere for hindring af smutvejskørsel mellem Udbyhøjvej og Dronningborg Boulevard

- Undersøgelse af mulige stiforbindelser under Klimabroen ved lystbådehavnen
- Yderligere undersøgelser af ny lystbådehavn (erhvervs- og planudvalget behandler sag om "Scenarier for ny lystbådehavn" den 2. oktober 2024)
- Analyse af trafikafvikling i krydset Dronningborg Boulevard/Østervangsvej med henblik på at mindske kødannelser i krydset
- Udarbejdelse af skitseprojekter for afledte projekter på det overordnede vejnet med henblik på at belyse muligheder for at forbedre forholdene for de lette trafikanter og for at forbedre trafikafviklingen, herunder
 - Etablering af cykelstier langs Clausholmvej i Krstrup
 - Ombygning af krydset Udbyhøjvej/Dronningborg Boulevard
 - Etablering af venstresvingsbane på Clausholmvej ved Holger Danskes Vej
 - Indrykket busstoppested på Clausholmvej

Forberedelse til miljøvurdering og miljøkonsekvensvurdering

Foruden ovennævnte undersøgelser, som igangsættes som direkte opfølgning på offentlighedsfasen, vil næste fase også indeholde forberedende arbejder, som er nødvendige forud for den lovpligtige detailplanlægning. Der skal f.eks. tilvejebringes den nødvendige viden om anlægsprojektet for at kunne igangsætte en lokalplan. Ligeledes er det nødvendigt at begynde at forberede den kommende udarbejdelse af en miljøvurdering og miljøkonsekvensvurderingen (VVM). Udarbejdelse af miljøkonsekvensvurderingen er en omfattende proces, som kræver et fyldestgørende vidensgrundlag omkring bl.a. natur- og miljøforhold. Det kan være nødvendigt at indsamle ny data, hvilket kan være sæsonbestemt og tage lang tid. Det er derfor vigtigt allerede nu at begynde på forberedelserne til den proces.

Følgende aktiviteter foreslås således igangsat som forberedelse til næste fase:

- Opdatering af eksisterende trafikmodel fra 2019 til 2026
- Opdateret undersøgelse af behov for støjafskærmning samt en eventuel afskærmnings omfang og placering
- Afklaring af nødvendigt vidensgrundlag forud for miljøkonsekvensvurdering og habitatvurdering samt evt. igangsætning af dataindsamling
- Supplerende undersøgelse af muligheder for håndtering af sediment fra anlæg af dæmningsdelen af Klimabroen

Den videre proces

Den videre proces og tidsplanen på længere sigt afhænger af mange faktorer, der kan påvirke forløbet i den ene eller anden retning. Overordnet set kommer processen fra 2024-2030 til at bestå af følgende:

Plangrundlag:

- Udarbejdelse af forslag til kommuneplantillæg med tilhørende miljøvurdering
- Høring af forslag til kommuneplantillæg
- Vedtagelse af forslag til kommuneplantillæg
- Udarbejdelse af forslag til lokalplan og tilhørende miljøvurdering (som forventeligt sker i sammenhæng med politisk behandling af §25-tilladelse)
- Høring og vedtagelse af forslag til lokalplan

Anlægsprojekt:

- Supplerende undersøgelser igangsættes
- Udarbejdelse af anlægsprojekt
- Ansøgning om igangsætning af miljøkonsekvensvurdering på anlæg
- Udarbejdelse af miljøkonsekvensvurdering på anlæg og politisk behandling af §25-tilladelse
- Detailprojekt, udbud og anlæg

Økonomi

Det foreslås, at der til gennemførelse af de nødvendige undersøgelser afsættes et rådighedsbeløb på 0,2 mio. kr. i 2024 og 3,3 mio. kr. i 2025, finansieret af de afsatte midler til opsparing til Klimabroen, og at der gives en anlægsbevilling hertil på 3,5 mio. kr. svarende til det afsatte rådighedsbeløb.

Punkt 220: Lukket: Opsigelse af lejemål

82.16.05-Ø54-45-13

1. at indstilles godkendt.

2.-3. at indstilles godkendt med 8 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Østbroen.

Punkt 221: Forslag til Energistrategi Randers

00.17.00-G01-2-23

Resume

Energistrategien er forarbejdet til en ny energiplan og skal sætte retning for den fremtidige udvikling af vedvarende energi, og det samlede energisystem i Randers Kommune. Samtidigt skal både energistrategien og energiplanen kunne rummes i den kommende revision af klimaplanen og kommuneplanen. Energistrategiarbejdet er igangsat af byrådet i januar, og forvaltningen har samarbejdet med Aalborg Universitet om arbejdet.

Energistrategien fremlægger forslag til principper for en fremtidig udbygning af energianlæg i Randers Kommune, så der opnås mere lokalt ejerskab, mere værdiskabelse, arealforbruget mindskes og kulstofbalancen styrkes. Randers Kommune har med energistrategien et ønske om at kunne blive selvforsynende med energi og derefter blive klimaneutral inden 2045. Energistrategien udmøntes efterfølgende i en mere konkret energiplan, som forventes fremlagt i starten af 2025.

§17, Stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling i flodbyen og Randers, har på mødet den 10. september 2024 fået forelagt en status på arbejdet med Energistrategi Randers, og er derefter kommet med bemærkninger, som kan læses i vedlagte bilag på sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at forslag til Energistrategi Randers godkendes.
2. at forslag til Energistrategi Randers sendes i 4 ugers offentlig høring.

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, 30. september 2024, pkt. 134:

At 1 indstilles godkendt med 6 stemmer for. Imod stemte Frank Nørgaard

At 2 indstilles godkendt med bemærkning om, at høringsperioden udvides til 8 uger

Beslutning

Økonomiudvalget indstiller at de to indstillinger erstattes af en samlet indstilling om at forslaget til Energistrategi Randers godkendes til udsendelse i offentlig høring i 8 uger.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog i januar 2024 (pkt. 11 og 12) at igangsætte udarbejdelse af "Energistrategi Randers" og arbejde for en styrkelse af energifællesskaber. Forvaltningen har derefter i samarbejde med Aalborg Universitet arbejdet med begge områder.

Energistrategi Randers er forarbejdet til en ny energiplan og sætter retningen for den fremtidige udvikling af vedvarende energi, og det samlede energisystem i Randers Kommune. Samtidig skal både energistrategien og energiplanen kunne rummes i den kommende revision af klimaplanen og kommuneplanen.

Energistrategi Randers har som bærende tema at arbejde for klimaneutralitet i 2045. For at det kan lykkes, indeholder energistrategien et scenarie for selvforsyning af energi inden 2045, og efterfølgende mulighed for eksport af grøn energi.

Siden januar 2024 er der kommet ny lovgivning, nye vejledninger og nye afgørelser, som har haft direkte indvirkning på mulighederne for udbygning af vedvarende energi og lokalt ejerskab til vedvarende energi. Energistrategi Randers har derfor en overordnet tilgang til vedvarende energi og definerer de principper, som vil sætte retning for fremtidige energiprojekter, for at klimaneutralitet også er en realistisk mulighed.

Klimaneutralitet er tæt forbundet med kommunens arealdisponering, da sol- og vindenergi optager arealer og der med regeringsaftalen om den grønne trepart fra nationalt hold, bliver inddraget flere arealer til skovrejsning og udtagning af lavbundslande.

Energistrategi Randers påvirkes af meget anden planlægning, og viser alene retningen for fremtidige beslutninger om vedvarende energianlæg. Energistrategi Randers skal samtidig opnå mest muligt værdiskabelse på flest mulige områder.

Vedvarende energi vil i fremtiden være en af flere bærende søjler i en bæredygtig balance i det samlede energisystem, så byer, erhverv, åbent land, landbrug, skove og vild natur kommer i balance. Derved kan klimaneutralitet i 2045 blive en realistisk mulighed.

Energifællesskaber og lokalt ejerskab til vedvarende energi er med ankestyrelsens afgørelse i sagen fra Tønder blevet et juridisk mere afklaret område. Øget lokalt ejerskab til vedvarende energi, kan i fremtiden ske via ejerskab til jorden eller via ejerskab til de opstillede energianlæg, og skal derudover ske på alm. markedsvilkår. Modeller for Energifællesskaber handler derfor om muligheden for at eje i fællesskab. Forvaltningen vil arbejde for at området sikres én indgang for borgerne.

Aalborg Universitet arbejder løbende på energistrategiens 2045 scenarier, og vil afslutte deres arbejde ultimo 2024. Energistrategi Randers er derfor af overordnet og strategisk karakter, og den mere detaljerede planlægning af vedvarende energi vil blive en del af indholdet i energiplanen og klimaplanen som kommer til politisk behandling primo 2025.

Principperne i Energistrategi Randers handler om at få skabt balance, så der er grundlag for at være selvforsynende med energi, samt kunne forædle biomasse til fossilfrie brændstoffer, så den del af energiforbruget som ikke kan elektrificeres, kan forsynes med fossilfri brændstof fra egenproduktion inden for kommunegrænsen.

De foreslåede principper i energistrategien er:

- Visionen er klimaneutralitet i 2045 for scope 1 og 2
- Målet er selvforsyning, og derefter eksport af vedvarende energi
- Sikre mere lokalt ejerskab og øge værdiskabelsen i kommunen
- At CO₂ udledningen skal reduceres mest muligt
- At arealforbruget til vedvarende energi (VE) skal minimeres mest muligt
- At biomasseforbruget til energi, skal være bæredygtigt
- At overskudsvarmen skal opsamles, når det giver mening
- At biogent CO₂ skal opsamles
- At industritage skal bruges til solceller

Alle tilgængelige stedbundende ressourcer skal i spil ved selvforsyning. Biomassen skal bruges i en bæredygtig balance, hvor det er den mulige egenproduktion af biomasse, som er bestemmende for det maksimale forbrug af biomasse inden for kommunegrænsen. Selvforsyning ved hjælp af sol, vind og biomasse er grundstenene i energiproduktionen. Efterfølgende giver de tre grundsten mulighed for at producere forskellige grønne brændstoffer og gasser.

El fra sol og vind samt biogas fra biomasse, kan i forskellige kombinationer og processer blive til grønne flydende brændstoffer, som er nødvendige for en grøn omstilling af transport, fly, skibe og industri. Uden produktion af de flydende grønne brændstoffer og gasser, bliver Randers Kommune som samfund ikke reelt selvforsynende, men vil fortsat være afhængig af import fra andre producenter.

Randers Kommune som virksomhed vil via egne indkøb løbende udfase kommunens fossile energiforbrug. Kommunen ønsker at understøtte udviklingen med aktiv deltagelse i lokale ejer- og energifællesskaber og aktivt arbejde for fossilfri energiforbrug i selskaber, hvor kommunen har ejerandele og/eller har bestemmelsesret.

Kommunens indkøbspolitik er værktøjet til at nå målet, da det er indkøbspolitikken, som bestemmer hastigheden imod et fossiltfrit energiforbrug for kommunen som virksomhed. Kommunens handlinger og aktiviteter til at nå målet beskrives i Klimaplan Randers.

Ang. bilaget "Energistrategi Randers" så vil layoutet af strategien blive opdateret efter den politiske behandling, så offentligheden får adgang til en færdig layoutet udgave.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

BÆU bemærkninger til Energistrategi Randers

Energistrategi Randers

Energisystem scenarier_oplæg_MTU_30.09.24

Punkt 222: Endelig vedtagelse af tillæg nr. 73 for placering af et regnvandsbassin ved Hvidemøllevej

06.00.05-P16-5-16

Resume

Forslag om tillæg nr. 73 til spildevandsplanen med etablering af et nyt regnvandsbassin mellem jernbanen og Hvidemøllevej samt ledninger til og fra bassinet blev tilbagesendt af byrådet. Dette med henblik på at undersøge, om der er andre alternative, mulige beliggenheder, så ekspropriation ikke er nødvendig. Forvaltningen vurderer, at der ikke er mulighed for alternative beliggenheder på baggrund af de fremsendte bemærkninger og forslag fra DSB. Forvaltningen foreslår, at spildevandsplanen vedtages uden ændringer.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at byrådet agter at igangsætte ekspropriationsprocedure og gennemføre efterfølgende ekspropriation, såfremt der ikke kan opnås enighed med ejerne om erhvervelse af de nødvendige arealer eller rettigheder over ejendommene ved en frivillig aftale.
2. at tillæg nr. 73 til spildevandsplanen vedtages uden ændringer og offentliggøres på hjemmesiden.

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, 5. august 2024, pkt. 107:

Sagen sendes tilbage til forvaltningen med henblik på at undersøge, om der er andre alternative, mulige beliggenheder, så ekspropriation ikke er nødvendigt.

Beslutning fra Økonomiudvalget, 19. august 2024, pkt. 175:

Indstilles godkendt.

Louise Høeg deltog som stedfortræder for Claus Berggren.

Beslutning fra Byrådet, 26. august 2024, pkt. 311:

Tilbagesendt til forvaltningen.

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, 30. september 2024, pkt. 140:

Indstilles godkendt med 6 stemmer for. Jens Peter Hansen undlod at stemme.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har undersøgt, om der er mulighed for alternative beliggenheder til regnvandsbassinet.

Forvaltningen har genvurderet placering af regnvandsbassinet på baggrund af de fremsendte bemærkninger og forslag fra DSB (se Høringssvar og forslag til ny placering af bassin fra DSB, bilag 3). Arealet, som er foreslået af DSB, har ikke en tilstrækkelig størrelse til etablering af et regnvandsbassin. Det skyldes, at

størstedelen af det af DSB foreslåede areal, er beskyttet natur (se Kortbilag med beskyttet natur) og en anvendelse af dette areal, vil derfor kræve, at der kan meddeles dispensation hertil jf. Naturbeskyttelsesloven. Det er forvaltningens vurdering, at det ikke vil være muligt at dispensere fra naturbeskyttelsesloven til etablering af et regnvandsbassin på dette areal, idet en dispensation kun kan gives, hvis der ikke er andre mulige placeringer for regnvandsbassinet. Da der er andre muligheder, nemlig den, i nærværende sag, foreslåede placering, er det ikke muligt at meddele en dispensation.

Dette indebærer, at en ændret placering i forhold til den foreslåede placering vil medføre, at en langt større del af Banedanmarks arealer skal bruges til bassin. Dette areal benyttes til bygninger og oplag ved Banedanmark, hvilket betyder, at bygninger skal fjernes, og det kan medføre en større påvirkning af driften af jernbanearealet. Derudover er en del af det foreslåede areal bebygget med kolonihavehuse, som det vil være nødvendigt at fjerne.

I forhold til DSB's bemærkning om byudvikling af arealet, så ejer DSB matrikel 667h og 667n, Randers Markjorder. Matrikel 667h og 667n, Randers Markjorder, er omfattet af reglerne om fredskov. I henhold til skovloven vil det ikke være muligt at byudvikle på områder med fredskov.

Randers Kommunes kommuneplan giver heller ikke mulighed for byudvikling på Matrikel 667h og 667n, Randers Markjorder. Forvaltningen er på nuværende tidspunkt i gang med en helhedsplanlægning af området. I den forbindelse har forvaltningen som planmyndighed ikke i sinde at ændre på planen for disse matrikler. Der vil derfor ved den kommende planlægning ikke blive åbnet op for byudvikling på området.

Forvaltningen indstiller på denne baggrund, at tillægget til spildevandsplanen (se Tillæg nr. 73 til spildevandsplan - Regnvandsbassin ved Hvidemøllevej) vedtages uden ændringer.

Sagsfremstilling af 5. august 2024

I forbindelse med tillæg nr. 4 til Randers Kommunes spildevandsplan 2009-2012 blev det planlagt, at dele af kloakeringen i Nordbyen skulle ændres fra fælleskloakeret til separatkloakeret. Når et fælleskloakeret kloaksystem separeres, etableres en ekstra kloakledning, så regnvand og spildevand ledes i hver sin kloakledning. Efter separering af kloakken skulle spildevandet ledes til rensning på Randers Centralrenseanlæg. Efterfølgende skulle der findes en løsning for afledning af regnvand til Gudenåen.

Tillæg nr. 73 til Randers Kommunes spildevandsplan omfatter placering af et regnvandsbassin ved Hvidemøllevej. I forbindelse med separatkloakeringen af Nordbyen er der etableret en regnvandsledning gennem Vester Altanvej og videre under jernbanen ved Randers Station. Herefter ledes regnvandet til en grøft, som afleder til Gudenåen. På nuværende tidspunkt er det kun en del af regnvandet fra Nordbyen, der ledes denne vej. Vandmiljø Randers A/S ønsker at placere et regnvandsbassin syd for jernbanen. Bassinet skal sikre, at alt tag- og overfladevand fra den separatkloakerede del af Nordbyen bliver rensat og neddroset inden udledning til grøfter i oplandet til Gudenåen, så man kan få miljømæssig gavn af separatkloakeringen.

Tillæg nr. 73 til spildevandsplanen omfatter et bassin til et opland i nordbyen på ca. 100 ha. (fase 1). Ved separatkloakering af resten af nordbyen (fase 2) vil der være mulighed for at lede regnvandet fra et samlet opland på ca. 300 ha under jernbanen. Dette vil kræve, at bassinvolumen samlet skal være 3 gange så stort. Separatkloakering af fase 2 og planlægning for nye bassiner vil kræve et nyt tillæg til spildevandsplanen og en ny lokalplan for området. Beslutningen om tidspunkt for implementeringen heraf vil blive forelagt udvalget i forbindelse med den forestående spildevandsplan 2024-2028.

Høring

Byrådet vedtog den 27. november 2023 at sende forslag om tillæg til spildevandsplanen etablering af regnvandsbassin ved Hvidemøllevej i offentlig høring. Planforslaget har været offentliggjort i perioden 4. december 2023 - 29. januar 2024. Forvaltningen har modtaget høringssvar fra DSB og Banedanmark. Forvaltningen har været i yderligere dialog med DSB. Høringssvar fra DSB og Banedanmark er vedlagt som bilag.

Bemærkninger fra DSB

DSB har i forbindelse med høringen anmodet om, at planforslaget genovervejes, da arealet kan benyttes til en stationsnær byudvikling. I forbindelse med den efterfølgende dialog er DSB kommet med forslag til ændring af placeringen, så bassinet placeres længere mod vest end den oprindelige placering. Arealet er ejet af Banedanmark og DSB. På DSB's matrikel er dele af arealet også registreret som beskyttet natur,

fredskovsareal og angivet som en økologisk forbindelse i kommuneplanen. På resten af matriklen er der kolonihavehuse.

Forvaltningen har vurderet de fremsendte bemærkninger og forslag. Det vil kun være et begrænset areal (kolonihaveområdet) på DSB's matrikel, hvor der kan etableres bassin, da størstedelen er beskyttet natur, og det derfor vil kræve en dispensation fra naturbeskyttelsesloven at etablere et bassin på dette areal. Det er forvaltningens vurdering, at det ikke vil være muligt at dispensere fra naturbeskyttelsesloven til etablering af et regnvandsbassin på dette areal.

I forhold til byudvikling på matrikel 667h, Randers Markjorder er dette areal registreret som fredskovsareal. Ændring indenfor fredskov vil kræve en dispensation fra skovloven. Det er Miljøstyrelsen, som er myndighed for dispensationer efter skovloven. Forvaltningen vurderer, at der med den nuværende lovgivning ikke vil være mulighed for at dispensere til byudvikling på arealet. Randers Kommune har været i dialog med Miljøstyrelsen omkring muligheden for dispensation til et regnvandsbassin. Miljøstyrelsen udtalte i den forbindelse: "På baggrund af de foreliggende oplysninger, er det umiddelbart Miljøstyrelsens vurdering, at regnvandsbassinet er af samfundsmæssig interesse. Sagen er dog endnu ikke fuldt belyst og det kan derfor ikke garanteres, at Miljøstyrelsen vil imødekomme en sådan ansøgning. Miljøstyrelsen har i denne sammenhæng noteret sig, at planlægsgrundlaget endnu ikke er på plads."

Bemærkninger fra Banedanmark

Banedanmark er kommet med bemærkninger til håndteringen af vand i bassinet. Der skal i forbindelse med en senere ansøgning om udledningstilladelse tages hensyn til bemærkningerne. Udkast til tilladelse skal sendes i høring hos Banedanmark.

Vedtagelse

Forvaltningen anbefaler på den baggrund, at tillæg nr. 73 vedtages uden ændringer.

Vedtagelse af spildevandsplanen og tillæg hertil skal jf. spildevandsbekendtgørelsen offentliggøres, og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed jf. miljøbeskyttelsesloven.

Økonomi

Etablering af bassin og ledninger mv. finansieres af Vandmiljø Randers A/S.

Kommunen betaler vejafvandingsbidrag af Vandmiljø Randers' anlægsudgifter til spildevandsanlæg. Iht. gældende afregningsmodel beregnes vejafvandingsbidraget som en andel af anlægsudgiften og svinger mellem 2 til 25 procent afhængig af anlægstype. Dog kan kommunens andel maksimalt udgøre 8% af den samlede budgetterede anlægsudgift i et enkelt år. Vandmiljø Randers' anlægsudgift til spildevandsanlægget vil være på ca. 15 mio. kr. ekskl. moms. Den afledte udgift til vejafvandingsbidrag afholdes af Veje og Trafiks driftsbudget under miljø- og teknikudvalget.

Bilag

Bilag til dagsordenspunkt - Tillæg nr. 73 til spildevandsplan - Regnvandsbassin ved Hvidemøllevej

Bilag til dagsordenspunkt - Høringssvar fra Banedanmark

Bilag til dagsordenspunkt - Høringssvar DSB

Bilag til dagsordenspunkt - Forslag til ny placering af bassin fra DSB

Bilag til dagsordenspunkt - Kortbilag med beskyttet natur

Punkt 223: Fossilfri sejlads i Gudenåen

00.22.04-A30-2-22

Resume

Alle Gudenåkommunerne arbejder i varierende omfang med gennemførelsen af konkrete klimabeskyttelsestiltag. I den forbindelse har Gudenåkomiteén besluttet at rette henvendelse til Miljøministeriet med ønske om en revision af "Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers", da en enig komité ønsker at arbejde for en grøn omstilling til fossilfri motorbådssejlads i Gudenåsystemet inden for en årrække. Dette giver bekendtgørelsen ikke mulighed for i dag.

Henvendelsen til Miljøministeriet kræver dog, at hver enkelt kommune støtter denne førend ministeriet vil behandle henvendelsen. Hvis alle gudenåkommunerne støtter ønsket fra Gudenåkomiteén og Miljøministeriet vælger at revidere den omtalte bekendtgørelse, vil det give mulighed for, at Gudenå kommunerne herefter kan tage stilling til om der skal stilles krav om en grøn omstilling af motorbådssejlads i Gudenå systemet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget

1. at udvalget tager stilling til gudenåkomiteéns henvendelse vedr. anmodning af revision af "Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers".

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, 30. september 2024, pkt. 142:

Godkendt at anmode staten om at ændre bekendtgørelsen med 6 stemmer for. Imod stemte Frank Nørgaard.

Frank Nørgaard begærede sagen i byrådet med standsningsret.

Beslutning

Indstilles godkendt med 6 stemmer for og 3 stemmer imod. Imod stemte Østbroen og Venstre.

Sagsfremstilling

Gudenåkomiteén varetager samarbejdet mellem Gudenåkommunerne om natur-, klima- og miljøopgaver tilknyttet Gudenåen og Randers Fjord. Overordnet omfatter samarbejdet opgaver i relation til:

- Varetagelse af kommunernes forpligtigelser til koordinering af de lovpligtige opgaver i vandområdeplanerne (VandOplandsStyregruppen/VOS opgaven) og den lovpligtige vandløbsvedligeholdelse.
- Varetagelse af kommunernes lovpligtige koordinering i forhold til sejlads på Gudenåen.
- Varetagelse af samarbejdet omkring frivillige natur- og vandgenopretningsprojekter målrettet god natur, rent vand og klimatilpasning.

Den lovpligtige indsats for at reducere næringsstofbelastningen koordineres således i Gudenåkomiteén, hvor der siden 2009 er blevet gennemført en fælles koordinering af disse indsatser for at sikre, at kommunerne til sammen lever op til statens krav i vandplanerne.

Den fælles indsats gennemføres mest effektivt og billigst, ved at der i oplandet til Randers Fjord etableres vådområder og lavbundsarealer. Det er derfor etableringen af disse, som siden 2009 er blevet koordineret i regi af Gudenåkomiteén.

Som en del af komiteéns arbejde administreres "Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers" i fællesskab. Denne bekendtgørelse regulerer sejladsen på Gudenåen i forhold til bla. muligheder for sejlads, bådtyper mm.

Alle Gudenåkommunerne arbejder i varierende omfang med gennemførelsen af konkrete klimabeskyttelsestiltag, som sikrer, at kommunerne kan blive klimaneutrale og udfase brugen af fossile brændstoffer. I den forbindelse har komiteén besluttet at rette henvendelse til Miljøministeriet med ønske

om en revision af "*Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers*", da en enig komité ønsker at arbejde for en grøn omstilling til fossilfri motorbådssejlads i Gudenåsystemet inden for en årrække. Dette giver bekendtgørelsen ikke mulighed for i dag.

Da et sådan klimatiltag vil bidrage aktivt til Gudenå kommunernes øvrige klimaarbejde og gudenåkomiteen formelt ikke har den juridiske kompetence i relation til ovenstående bekendtgørelse, kræver det at Miljøministeriet forlægger en ændring af bekendtgørelsen så fossilfri sejlads kan fastsættes i Gudenåen af kommunerne.

Sagen ligger op til at alle Gudenå kommunerne formelt beslutter, i fællesskab, at anmode staten om at ændre bekendtgørelsen så den giver mulighed for at Gudenå kommunerne kan fremme anvendelsen af fossilfri motorbådssejlads i Gudenåen.

Skulle miljøministeriet på baggrund af henvendelsen revidere bekendtgørelsen så den giver mulighed for, at Gudenå kommunerne kan fremme grøn omstilling af en fossilfri motorbådssejlads, vil følgende proces kunne igangsættes

- 1) Der udarbejdes i fællesskab forslag til fremme af en grøn omstilling af motorbådssejladsen i Gudenåsystemet
- 2) Gudenå kommunerne behandler i hvert byråd forslaget forankret i kommunernes øvrige klimaindsats.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Bilag Dagsordenspunkt - Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers

Punkt 224: Låneramme 2024 - bevilling til optagelse af lån

00.34.00-Ø50-3-23

Resume

Der ansøges om bevilling til låneoptagelse på 50,6 mio. kr. vedr. lånerammen for 2024.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget,

1. at der gives en anlægsbevilling med henblik på en låneoptagelse på 50,6 mio. kr.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Randers Kommune har haft praksis for at hjemtage lån vedr. den årlige låneramme i forbindelse med regnskabsafslutningen. Der er dog mulighed for at hjemtage lån i takt med, at anlægsudgifterne har været afholdt. Af hensyn til kommunens likviditet anbefaler forvaltningen derfor, at der allerede nu optages lån vedr. lånerammen for 2024 til styrkelse af kassebeholdningen.

Indenrigsministeriet definerer, hvilke typer af anlægsudgifter kommunerne må have lov til at lånefinansiere. Det er fastlagt i den såkaldte lånebekendtgørelse. I forbindelse med budgetlægningen opgøres de forventede udgifter, som kan lånefinansieres af kommunen, idet omfanget af den endelige låntagning først fastlægges på baggrund af de faktisk realiserede udgifter i regnskabet.

Ud over de låneberettigede udgifter opereres der med mulighed for lånedispensationer, ligesom der ofte etableres særlige lånepuljer målrettet specifikke behov. Rammerne for disse muligheder fastlægges typisk i forbindelse med den årlige økonomiaftale mellem regeringen og KL, og fordeles normalt af ministeriet efter ansøgning.

Randers Kommunes låneramme for 2024 er i budgettet opgjort til 50,6 mio. kr. Det faktiske forbrug pr. 30. september viser, at den budgetterede låneramme kan udnyttes fuldt ud. Der vil være tale om en aconto optagelse, idet den endelige låneramme først fastlægges på baggrund af de faktisk realiserede udgifter i regnskabet. Hvis lånerammen giver mulighed for at låne yderligere, vil der blive ansøgt om en ny bevilling til den resterende låneoptagelse i marts 2025, idet låneoptagelsen skal gennemføres senest 30. april 2025.

Jævnfør den af byrådet besluttede kompetencefordelingsplan, er borgmesteren bemyndiget til at gennemføre låneoptagelsen og træffe beslutning om valg af låntype efter indstilling fra forvaltningen.

Randers Kommune har modtaget en lånedispensation på op til 375 mio. kr. til anlægsudgifter i forbindelse med jordskredet ved Nordic Waste. Der er endnu ikke afklaring omkring betingelserne for denne låneoptagelse. Forvaltningen vil, jf. det vedtagne budget 2025-2028 udarbejde en sag til politisk behandling med forslag til, hvorledes Randers Kommune skal håndtere de økonomiske konsekvenser af udgifterne knyttet til jordskredet.

Økonomi

Lånerammen i budget 2024 fremgår af nedenstående tabel:

Lånerammeopgørelse (mio. kr.)	2024
Affald	7,1
Energibesparende foranstaltninger	16,6
Byfornyelse	7,8
Ordinær låneadgang	31,6
Lånedispensation, ordinær pulje	19,0
Dispensationer i alt	19,0
Låneadgang i alt	50,6

Låneoptagelse vedr. anlægsinvesteringer hos Randers Havn indarbejdes først i lånerammen i forbindelse med regnskabsafslutningen.